Crisis & Faith

Perek 5

Bitachon and Battle

- י ברונה; אל-דוד--חברונה בל-שָבְטֵי יְשַׁרָאֵל, אֱל-דָּוִד--חברונה; ז Then came all the tribes of Israel to David unto ויאמרו לאמר, הננו עצמד ובשרך אַנְחְנוּ. Hebron, and spoke, saying: 'Behold, we are thy bone and thy flesh.
- י shalt be prince over Israel. עַמִּי אֶת-יִשְׁרָאֵל, וְאַתָּה תָּהְיֵה לְנָגִיד, עַל-
- ב גם-אתמול גם-שלשום, בהיות שאול מלד 2 In times past, when Saul was king over us, it was thou עלינו, אַתַּה הַיִּיתַה מוציא (הַמוּצִיא) והַמְבִי, that didst lead out and bring in Israel; and the LORD את-ישראל, ויאמר יקוק לד, אַתָּה תִרעָה אֱת- said to thee: Thou shalt feed My people Israel, and thou

  - , חַבְרוֹנָה, חֵבְרוֹנָה אַל-זָקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֱל-הַמֶּלֶדְּ, חֵבְרוֹנָה, מַבְרוֹנָה 3 So all the elders of Israel came to the king to Hebron: and king David made a covenant with them in Hebron ויכרת להם המלך דוד ברית בחברון, לפני יקוק; וְיִמְשְׁחוֹ אֶת-דָּוְד לְמֵלֶדְ, עַל-יִשְׁרָאֵל. before the LORD; and they anointed David king over $\{ \mathbf{v} \}$ Israel. $\{ \mathbf{S} \}$
- , בולכו; ארבעים שנה דוד, במלכו; ארבעים שנה דוד, במלכו; ארבעים שנה דוד, במלכו; ארבעים שנה מלד. and he reigned forty years.
- ז ה בְּחַבְרוֹן מַלַךְ עַל-יָהוּדָה, שַבע שַׁנִים וְשְׁשַׁה 5 In Hebron he reigned over Judah seven years and six months; and in Jerusalem he reigned thirty and three חֲדָשִׁים; וּבִירוּשַׁלָם מֵלֶךְ, שְׁלֹשִׁים וְשֵׁלֹשׁ שַׁנַה, על כַּל-יִשְׁרָאַל, וִיהוּדָה. years over all Israel and Judah.

1. Radak

הננו עצמך ובשרך אנחנו – אף על פי שאתה ממשפחת יהודה והננו קרובים לך אנחנו גם כן עצמך כי כלנו בני ישראל אחים אנחנו.

2. Abarbanel

(ג) וידמה שאז הלך העם איש לאהלו ושבאו הזקנים שבשבטים אחר כך אל חברון והמליכו שם את דוד, והוא קבלתם אותו למלך על כל ישראל לפני ארון ה׳. והמפרשים אמרו שהזקנים באו ראשונה לכרות ברית, שלא ירע עמהם על אשר החזיקו עם אישבשת, ואחרי כן באו כל העם, ושפירוש 'ויבאו הזקנים' – ׳וכבר באו הזקנים׳. והיותר נכון אצלי הוא שבאו השבטים כלם, ולזקנים בפרט כרת הברית, כי בידם נשבע על כל אשר יעשה בישראל או נשבע שלא ירע לזקנים, ואז כלם השבטים והזקנים המליכוהו, ונתאמת אז אצלם (תהלים כ"א ח") כי המלך בוטח בהשם ובחסד עליו בל ימוט:

3. Malbim

ועפ"ז אחר שקבלוהו הגוי כולו כרת ברית עם הזקנים שהם הסנהדרין, שהעמדת המלך צריך שיהיה מדעת סנהדרין, והם משחוהו שנית להיות מולך מלכות הכוללת.

י וַיֵּלֶךְ הַמְּלֶךְ וַאֲנָשִׁיו יִרוּשָׁלַם, אֱל- **6** And the king and his men went to Jerusalem against the Jebusites, the inhabitants of the land, who spoke unto David, הַיבְּסִי יוֹשֶׁב הַאַרֵץ; וַיֹּאמֵר לְדֵוְד saying: לאמר, לא-תבוא הנה, כי אם-הסירך saying: יExcept thou take away the blind and the lame, thou

- shalt not come in hither; thinking: 'David cannot come in .hither דוד הנה hither
- ז וילכד דוד, את מצדת ציון--היא, 7 Nevertheless David took the stronghold of Zion; the same is עיר דוד. the city of David.
- א ח ויאמר דוד ביום ההוא, כל-מכה 8 And David said on that day: 'Whosoever smiteth the יבּסִי וְיַגַע בַּצְנוֹר, וְאֶת-הַפְּסְחִים וְאֵת- Jebusites, and getteth up to the gutter, and [taketh away] the lame and the blind, that are hated of David's soul--.' Wherefore לא יבוא אַל- they say: 'There are the blind and the lame; he cannot come י. into the house הבית.
- וַבַיִתַה.
- עיר אַה עִיר, וַיִּקְרַא-לָה עִיר 9 And David dwelt in the stronghold, and called it the city of דוד , ביב, מן-הַמְּלוֹא David. And David built round about from Millo and inward.
- י וַיָּלֶךְ דָּוָד, הַלוֹדְ וַגָּדוֹל; וַיִקוּק אֱלֹהֵי 10 And David waxed greater and greater; for the LORD, the צבאות, עמו. {פ} God of hosts, was with him. {P}

4. Malbim

וילד המלד ואנשיו – אחר שעתה התאחדו שני ממלכות ישראל, שהיו עד עתה שבט יהודה תחת דוד, ויתר השבטים ובנימיז שבט שאול בראשם תחת איש בושת, ושבו כולם למלכות אחת תחת דוד, היה מז הטצה, וכז הופיט רצוז ה', שטיר המלוכה תהיה בגבול השייד לשני השבטים שהיו שבטי מלכות, וזה היה בירושלים שהיתה חציה ליהודה וחציה לבנימין כמ"ש בגבולי הארץ, וכמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא יב) רצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה לחלקו של בנימין ובו מזבח בנוי, וכבר בארנו (שופטים א') כי בני יהודה כבשו חלקם בירושלים רק בני בנימין לא כבשו את חלקם וישב שם היבוםי.

5. Shoftim 1:8

א פוילָהָתוּ בְנֵי-יִהוּדָה, בִּירוּשָׁלַם, וַיִּלְכְּדוּ 8 And the children of Judah fought against Jerusalem. and took it, and smote it with the edge of the sword. and set the באש. city on fire.

6. Shoftim 1:21

- בא וְאֵת-הַיִבוּסִי ישֵׁב יְרוּשָׁלַם, לֹא 21 And the children of Benjamin did not drive out the Jebusites that inhabited Jerusalem; but the Jebusites dwelt (פּן with the children of Benjamin in Jerusalem, unto this day. {**P**}

7. Shoftim 19:10-12

- י ולא-אבה האיש, ללון, ויקם וילך ויבא **10** But the man would not tarry that night, but he rose up and עד-נכח יבוס, היא ירושלם; ועמו, צמד departed, and came over against Jebus--the same is מורים חבושים, ופילגשו, עמו. Jerusalem; and there were with him a couple of asses saddled; his concubine also was with him.
- יא הם עם-יבוס, והיום רד מאד; ויאמר 11 When they were by Jebus--the day was far spent--the servant said unto his master: 'Come, I pray thee, and let us עיר-היבוסי הזאת--ונלין בה. turn aside into this city of the Jebusites, and lodge in it.
- יב ויאמר אַלִיו, אַדנִיו, לא נְסוּר אֵל-עִיר 12 And his master said unto him: 'We will not turn aside into the city of a foreigner, that is not of the children of נַבְרַי, אֲשֶׁר לֹא-מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָנָה; ועברנו, עד-גבעה. Israel; but we will pass over to Gibeah.

8. Abarbanel

והיותר נראה בזה הוא מה שכתבתי בתחלת ספר שופטים (דף מ"ב ע"ב), שהיה ירושלם והיבוסי שם מחוז, והיו בו ערים ומושב לבני יהודה ובו גם כן נחלה לבני בנימין, ועם היות שבני יהודה לכדו ירושלם ויכוה לפי חרב ואת העיר שרפו באש היה זה בחלק יהודה, אבל חלק בנימין לא נלכד ושם נאמר שישב היבוסי בירושלם עם בני בנימין. והנראה שלא לכדו את העיר ונשארו בה היבוסי, וכ"ש המבצר שהיא המצודה שנקראה אחר כך ציון (טעם למה שנקראה עיר דוד ציון) להיותו דבר מצוין ונרשם בכל הארץ.

9. Divrei HaYamim Aleph 11:

ד ניאמרו ישְבִי יְבוּס, לְדָוִיד, לא תָבוֹא, אַ And the inhabitants of Jebus said to David: 'Thou shalt not come in hither.' Nevertheless David took the stronghold of Zion; the same is the city of David.

י בּוֹסִי בְּרְאשׁוֹנָה, **6** And David said: 'Whosoever smiteth the Jebusites first יְהְיֶה בְּרְאשׁוֹנָה יוֹאָב shall be chief and captain.' And Joab the son of Zeruiah שבּן-צָרוּיָה, וַיִּהִי לְרִאשׁי. went up first, and was made chief.

ז וַיֵּשֶׁב דָּוִיד, בַּמְצָד; עַל-בֵּן קָרְאוּ-לוֹּ, עִיר **7** And David dwelt in the stronghold; therefore they called it the city of David.

- מְיַבֶּן הָעִיר מְּפְבִיב, מְן-הַמְּלוֹא וְעֵד **א** And he built the city round about, from Millo even round about, from Millo even round about; and Joab repaired the rest of the city.

10. Rashi

ויגע בלנור – לשון גובה המגדל, כי שם היו נתונים הללמים שלהם.

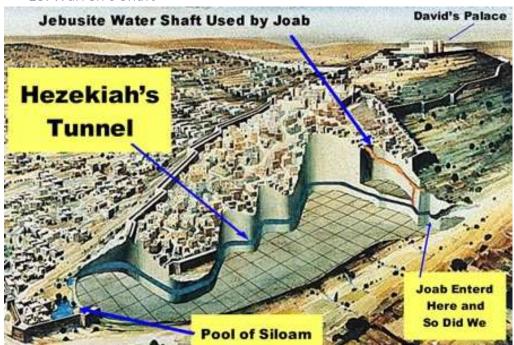
11. Rabbeinu Yeshaya

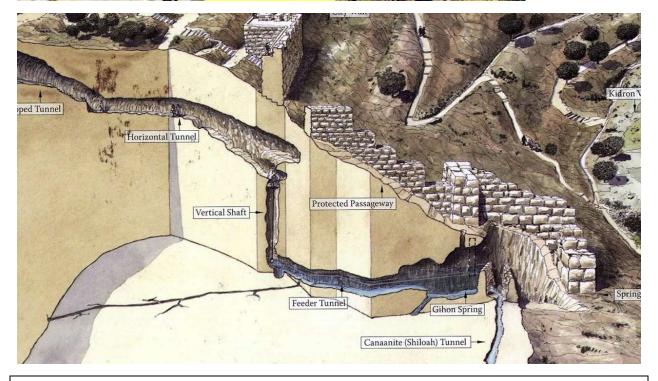
כל מכה יבוסי ויגע בצנר – פירוש בשער הקרי׳. וצנור הוא המסגר שסוגרין בו השער.

12. Ralbag

ויגע בצנור והוא המרזב שנשפכים ממנו המים...

13. Warren's Shaft

. קיר, לְדָוד David a house.

- יא וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶּדְ-צֹר מַלְאָכִים, אָל **11** And Hiram king of Tyre sent messengers to David, and דָּוִד, וַעְצֵי אָרָזִים, וְחָרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֶבֶן cedar-trees, and carpenters, and masons; and they built

יב וַיַּדַע דְּוָד, כִּי-הֱכִינוֹ יקוק לְמֶלֶךְּ עַל- 12 And David perceived that the LORD had established him king over Israel, and that He had exalted his kingdom for His people Israel's sake. $\{S\}$

- נשים, דוד עוד פלגשים ונשים, **13** And David took him more concubines and wives out of קירון; אַחַרִי, באו מַחַבְרוּן; וַיְּוַלְדוּ Jerusalem, after he was come from Hebron; and there were עוד לדוד, בּנִים ובנות. yet sons and daughters born to David.
- : יד וְאֵלֶה, שְמוֹת הַיִּלְדִים לו--בִּירושַׁלֶם 14 And these are the names of those that were born unto him in Jerusalem: Shammua, and Shobab, and Nathan, and Solomon:
  - . עו ויִבְחַר וָאֵלִישׁוּע, וְנֵפָג וְיַפִּיע. **15** and Ibhar, and Elishua, and Nepheg, and Japhia:
  - טז וַאֵלִידָע, וַאֵלִיבָּע. ${f e}$ and Elishama, and Eliada, and Eliphelet. ${f P}$

14. Radak

וקבלו רז״ל כי שמנה עשרה נשים היו לו לדוד בין נשים ובין פלגשים ודרשו לא ירבה לו נשים יותר מן שמנה עשרה וסמכו זה אחר הקבלה מפסוק ואוסיפה לך כהנה וכהנה ושש נשים היו לו ואמר כהנה וכהנה והם י"ב ועוד כהנה והם י"ח וזה הצריכם לומר כי עגלה זו מיכל ובכלל השש שהיו לו בחברון היא והנה מצאנו לו שש נשים בחברון קודם בואו לירושלם ואומר ויקח דוד עוד פלגשים ונשים מירושלם ומצאנו בברחו מפני אבשלום שהניח עשר פלגשים לשמור את הבית אם כז שתים נשים לבד לקח בירושלם ועשר פלגשים ואחת משתי הנשים שלקח בירושלים היתה בת שבע.

את-דוד את-דוד ז' וישמעו פלשתים, כי-משחו את-דוד 17 And when the Philistines heard that David was anointed king over Israel, all the Philistines went up to seek David; and David heard of it, and went down to the hold.

15. Malbim

וישמעו פּלשתים – עד עתה חשבוהו לבעל ברית אכיש ולוחם עם מלכות שאול, ועתה שקבלוהו למלך הלכו לבקשו אם יכנע להם למם וירד אל המצודה

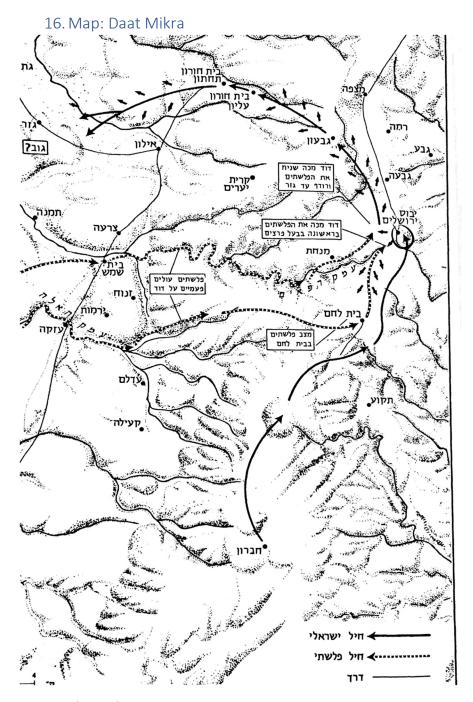
ית ופּלְשָׁתִּים, בַּאוּ; וַיְנַטְשׁוּ, בְּעֲמֵק 18 Now the Philistines had come and spread themselves in רפאים. the valley of Rephaim.

יט וַיִּשְאַל דַּוָד בַּיקוק, לֵאמר, הַאֵעֵלָה 19 And David inquired of the LORD, saying: 'Shall I go up (פּלְשְׁתִּים, הַתְתְּגֵם בְּיַדִי; (פּ against the Philistines? wilt Thou deliver them into my hand?' {**P**}

וַיאמר יקוק אֵל-דַּוִד עַלֶה, כִּי-נַתן אָתֵן And the LORD said unto David: 'Go up; for I will certainly deliver the Philistines into thy hand.

, וַיְכֵּם שֵׁם דַּוְד בָּבַעְל-פָּרָצִים, וַיְּכֵּם שֵׁם דַּוְד בָּבַעְל-פָּרָצִים, ווֹיָכֵם שֵׁם דַּוְד בָּבַעְל-פָּרָצִים, ווֹיָכֵם שֵׁם דַּוְד בָּבַעְל-פָּרָצִים, ווֹיָכֵם שֵׁם דַּוְד בָּבַעְל-פָּרָצִים, ווֹיָכֵם שֵׁם בַּוְד בָּבַעְל-פָּרָצִים, ווֹיָכֵם שֵּׁם בָּוְד, there; and he said: 'The LORD hath broken mine enemies' ניאמר, פרץ יקוק את-איבי לפני כפרץ --מָקוֹם הַהוֹא שֶׁם-הַמֶּקוֹם הַהוֹא before me, like the breach of waters.' Therefore the name of בעל פרצים. that place was called Baal-perazim.

בא וַיִּשְׂאֵם; וַיִּשְׂאֵם (נִישְׁאֵם and his men בא וַיִּשַׁוֹבוּ-שָׁם, אֶת-עֲצַבֵּיהֶם בּיהֶם) בא 21 And they left their images there, and David and his men $\{e\}$ דוד, ואַנשיו. $\{e\}$ took them away. $\{e\}$

17. Shmuel Bet 23:13-14

מהַשִּׁלשִׁים (שִׁלשָׁה) מָהַשִּׁלשִׁים (שִׁלשָׁה) א **13** And three of the thirty chief went down, and came to ראשׁ, וַיָּבאוּ אֵל-קַצִיר אֱל-דֵּוְד--אֱל-מְעַרַת, David in the harvest time unto the cave of Adullam; and . אָדֶלֶם; וְחַיַּת פְּלִשְׁתִּים, חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָּאִים the troop of the Philistines were encamped in the valley of Rephaim.

יד וְדָוִד, אָז בַּמְצוּדָה; וּמַצַב פְּלִשְׁתִּים, אָז 14 And David was then in the stronghold, and the garrison of the Philistines was then in Beth-lehem.

18. Divrei HaYamim Aleph 14:12

19. Rashi

וישאם דוד – (תרגום) ואוקידינון דוד וגברוהי

20. Abarbanel

ואפשר לפרש שדוד ואנשיו נטלו עצביהם והביאום לירושלם לחרפם ולגדפם, ולזה אמר כאן וישאם דוד ואחרי היותם שם צוה לשרפם באחרונה אחרי הגדוף, ועליו אמר בדברי הימים וישרפום באש, והסכימו אם כן ב׳ הפסוקים.

21. Shmuel Aleph 5:1-2

א וּפְלִשְׁתִּים, לַקְחוּ, אֵת, אֲרוֹן הָאֱלֹהִים ; וַיְבִאֲהוּ מֵאֶבֶן אוֹף אַרוֹן הָאֱלֹהִים ; וַיְבָאֲהוּ מֵאֶבֶן 1 Now the Philistines had taken the ark of God, and they brought it from Eben-ezer unto Ashdod.

ב אַתּר-אֲרוֹן הָאֱלֹהִים, וַיָּבְאוּ אֹתוֹ בֵּית 2 And the Philistines took the ark of God, and brought it into the house of Dagon, and set it by Dagon.

; בב נֵיּסְפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים, לַעֲלוֹת **22** And the Philistines came up yet again, and spread ויָבָּטְשׁוּ, בְּעֲמֵק רְפַאִים. themselves in the valley of Rephaim.

23 And when David inquired of the LORD, He said: 'Thou shalt not go up; make a circuit behind them, and come upon them over against the mulberry-trees.

24 And it shall be, when thou hearest the sound of marching in the tops of the mulberry-trees, that then thou shalt bestir thyself; for then is the LORD gone out before thee to smite the host of the Philistines.'

; פה יקוק אַשְּׁר צְּוָּהוּ יקוק **25** And David did so, as the LORD commanded him, and smote the Philistines from Geba until thou come to Gezer. {**P**}

22. Malbim

זיהי וצוהו כל יחל להכות עד ישמע קול צעדה בראשי הבכאים – והיה בזה אם לימוד הדרך הקרוב לנצח בתחבולות מלחמה, שאחר שנפל עליהם בפעם הראשון בצד של אחריהם בודאי נשמרו עתה בצד הזה והעמידו שם גבורי חיל ולכן מוב שיפול עתה מן הצד, ושיחל ההכאה בעת ישב הרוח בין הבכאים והאלנות שיחשבו כי יש מחנה וחיל בין הבכאים ויתבהלו משני הצדדים, מלבד מה שהיה בזה ענין השגחיי שיצא ה' להכות במחנה האויב והשמיע קול צעדה עד שהיה נם ומבע יחד, וחוץ מזה בא לנסות את דוד בדבר אשר לא עמד בו שאול ולא המתין על שמואל ובעבור זה נלקח המלוכה ממנו ודוד שמר מצוה ולא במח על גבורתו וא"ל אז תחרץ כי אז יצא ה' כי ההשגחה דבקה עם האמונה והנם דבק עם הבומח, והגם שבפעם הראשון נצחם בדרך המבע האמין בה' כי עתה לא יכם רק אם יצא ה' לפניו, ולכן ויכם מגבע וכו'.

23. Shmuel Aleph 13-14

- א וייחל (ניוֹחֵל) שָׁבְעָת יַמִים, לַמוֹעֵד 8 And he tarried seven days, according to the set time that אַשר שְׁמוּאֵל, הַגּלֹנֵל; Samuel had appointed; but Samuel came not to Gilgal; and the ויפץ העם, מעליו. people were scattered from him.

  - יש ויאמר שאול--הגשו אלי, העלה 9 And Saul said: 'Bring hither to me the burnt-offering and the . וְהַשְּלָמִים ; וְיַעֵּל, הַעלָה peace-offerings. And he offered the burnt-offering.

  - 10 And it came to pass that, as soon as he had made an end of , שמואל, בַא; ווַצֵּא שַאוּל לְקְרַאתוּ offering the burnt-offering, behold, Samuel came; and Saul went out to meet him, that he might salute him.
- יא ניאמר שָׁמוּאֱל, מֶה עַשִּׂיתָ; וַיּאמֶר 11 And Samuel said: יWhat hast thou done יי And Saul said: י שַאוּל כִּי-נָפַץ הָעָם מֵעְלַי, Because I saw that the people were scattered from me, and that thou camest not within the days appointed, and that the יפלשתים, נאספים מכמש. Philistines assembled themselves together against Michmas;

  - יב ואמר, עתה ירדו פלשתים אלי 12 therefore said I. Now will the Philistines come down upon me to Gilgal, and I have not entreated the favour of the LORD; I forced myself therefore, and offered the burnt-offering. {S}
- נג ויאמר שמואל אל-שאול, נסכלת: 'Thou hast done foolishly; thou hast not kept the commandment of the LORD thy God, which He commanded thee, for now would the LORD have established thy kingdom upon Israel for ever.
- ז ועתה, ממלכתד לא-תקום: בקש 14 But now thy kingdom shall not continue; the LORD hath יקוק לו איש כלבבו, ויצוחו יקוק sought him a man after His own heart, and the LORD hath appointed him to be prince over His people, because thou hast not kept that which the LORD commanded thee. {S}
  - ההוא--ובני ישראל. of Israel.
  - י. אונן אַאול לאַחַיָּה, הַגִּישָׁה אַרוֹן **18** And Saul said unto Ahijah: יBring hither the ark of God. For the ark of God was there at that time with the children
- יט וַיִהִי, עַד דָּבֶּר שָׁאוּל אֵל-הַכֹּהֵן, וְהֵהָמוֹן 19 And it came to pass, while Saul talked unto the priest, that the tumult that was in the camp of the Philistines went $\{\mathfrak{D}\}$ on and increased; $\{\mathbf{P}\}$

. ויאמר שאול אל-הכהן, אסף ידד. and Saul said unto the priest: 'Withdraw thy hand'

- אולים, בפלשתים, בפלשתים, **31** And they smote of the Philistines that day from Michmas . ממכמש, אילנה; ויעף העם, מאד to Aijalon; and the people were very faint.
- יקרבה הַלם, אֵל-הַאֱלהִים. draw near hither unto God
- **36** And Saul said: 'Let us go down after the Philistines by night, and spoil them until the morning light, and let us not leave a man of them. And they said: 'Do whatsoever (ס) ניאמר, הַכּהָן, seemeth good unto thee. {S} Then said the priest: 'Let us
- אחרי הארד אחרי **37** And Saul asked counsel of God: 'Shall I go down after the Philistines? wilt Thou deliver them into the hand of ביום ההוא. Israel יי But He answered him not that day.

24. Shmuel Aleph 9:15-16

, אָחָד, אָלָה אֶת-אֹגֶן שְׁמוּאֵל, יוֹם אֶחָד, אַחָד אַ זיַהוָה, נְּלָה אֶת-אֹגֶן שְׁמוּאֵל, יוֹם אֶחָד, Now the LORD had revealed unto Samuel a day before Saul came, saying:

, אישׁ מֵאֵרֵץ בּנְיָמִן To-morrow about this time I will send thee a man י **טז** כַּעֶת מָחָר אֲשִׁלַח אֱלֵיךּ אִישׁ מֵאֵרֵץ בִּנְיָמון, ימְשַׁחְתוֹ לְנָגִיד עֵל-עַמִּי יִשְּׂרָאֵל, וְהוֹשִּׁיעַ אֶת- out of the land of Benjamin, and thou shalt anoint him עפִּי, פְּנִי בְּלְּשְׁתִּים: פִּי רָאִיתִי אֶת-עַמִּי, פִּי to be prince over My people Israel, and he shall save פָּאָה צַעַקּתוֹ אֵלָי.

My people out of the